

OTİZM NEDİR?

Otizm doğuştan gelen ya da yaşamın ilk üç yılında ortaya çıkan karmaşık bir gelişimsel bozukluktur. Otizmin, beynin yapısı ya da işleyişini etkileyen bazı sinir sistemi sorunlarından kaynaklandığı sanılmaktadır.

Otizmin nedeni nedir?

Bugün, otizm spektrum bozukluğuna neyin neden olduğu bilinmemekle birlikte genetik temelli olduğuna ilişkin bulgular vardır. Ancak hangi gen ya da genlerin sorumlu olduğu henüz bilinmemektedir. Çevresel faktörlerin de otizme yol açabildiğine ilişkin görüşler vardır. Hem genetik temellerin hem de çevresel faktörlerin etkileri üzerine çok sayıda araştırma yapılmaktadır.

Otizmin çocuk yetiştirme özellikleriyle ya da ailenin ekonomik koşullarıyla hiçbir ilişkisi yoktur; bu nedenle otizm spektrum bozukluğunu her çeşit toplumda, farklı coğrafyalarda, ırkta ve ailede rastlanmaktadır.

OTİZMDE ERKEN TANI

1. Ay: Yüze bakma
2. Ay: Gülümseme
- 2-3. Ay: Nesne takibi
- 2-6. Ay: Sesli uyarılara tepki
- 3-6 Ay: Kavrama becerileri
- 4-7 Ay: Yüz ifadelerini ayırma
6. Ay: Heceler
7. Ay: Konuşma seslerini taklit
- 8-10 Ay: Kendisine bakanları tercih etme
12. Ay: Kendisine bakandan ayrılmaya TEPKİ YOKSA
- 12-24 Ay: İşaret etmiyor, nesne göstermiyor, isme cevap vermiyor, sosyal uyarılara tepkisiz kalıyorsa,
12. Ayda babıldama yok
16. Ayda sözcük yok
24. Ayda spontan iki kelime ile cümle yoksa çocuğun bir uzman tarafından değerlendirilmesi gerekmektedir.

OTİZM

Belirtiler

- Başkalarıyla göz teması kurmakta zorlanmak
- Adı seslenildiğinde bakmamak
- Çevresindeki kişiler kendisiyle ilgilendiğinde kayıtsız kalmak
- Dil ve konuşma gelişiminde akranlarının gerisinde olmak ya da hiç konuşmamak
- Başkalarıyla sohbet başlatma ve sürdürmede zorlanmak
- Bazı sözleri tekrar tekrar ve ilişkisiz zamanlarda söylemek
- Bazı sıra dışı konulara karşı aşırı ilgi duymak (Örneğin, asansörlerin nasıl çalıştığı)
- Günlük rutin değişikliklerine aşırı tepki vermek
- Sıra dışı tekrarlayan beden hareketleri yapmak (Sallanmak, çırpınmak)
- Nesnelere alışılmadık hareketler yapmak (Nesneleri döndürmek, sıraya dizmek)

Aileye öneriler

- Çocuğunuzla konuşurken onun göz seviyesine inin
- Basit, anlaşılır yönergeler kullanın
- Öğretim sürecinde okul ile işbirliği yapılmalıdır.
- Çocuğunuzun okulda çalıştıkları evde tekrar edilmelir.
- Çocuğunuzun rahatsız eden uyaranlar ortadan kaldırılmalıdır.
- Çocuğunuzun olduğu gibi kabul edin.
- Eğitim olanaklarını araştırırken bilimsel olarak geçerliliği olan eğitim yöntemlerine yönelin.
- Evde gerçekleşecek değişiklikler öncesinde çocuğunuzun bu duruma hazırlayın.

Öğretmenlere öneriler

- Kolaydan zora doğru basamaklandırarak öğretim yapılmalıdır.
- Somuttan soyuta doğru bir eğitim yapılmalıdır.
- Basit ve anlaşılır cümleler kurulmalıdır.
- Öğretim ortamı öğrencinin dikkatini dağıtmayacak şekilde düzenlenmelidir.
- Öğrencinin problem davranışları azaltıldıktan ya da ortadan kaldırıldıktan sonra öğretime geçilmelidir.
- Kazanımların genellemesi çalışılmalıdır.
- Öğrenciye bol tekrar yapma imkanı sunulmalıdır.

